روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

یکشنبه ۹ مهر ۱۴۰۲ | ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۵
۲۰ صفحه | سال بیست‌وچهارم - شماره ۶۵۹۵
Sunday | October 1 | 2023

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ تلفن: ۰۲۱-۲۳۰۰۴۰۰۰
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ سازمان توزیع: ۹۱۳۰۴۱۴۲ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۹۱۳۰۴۱۴۲ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

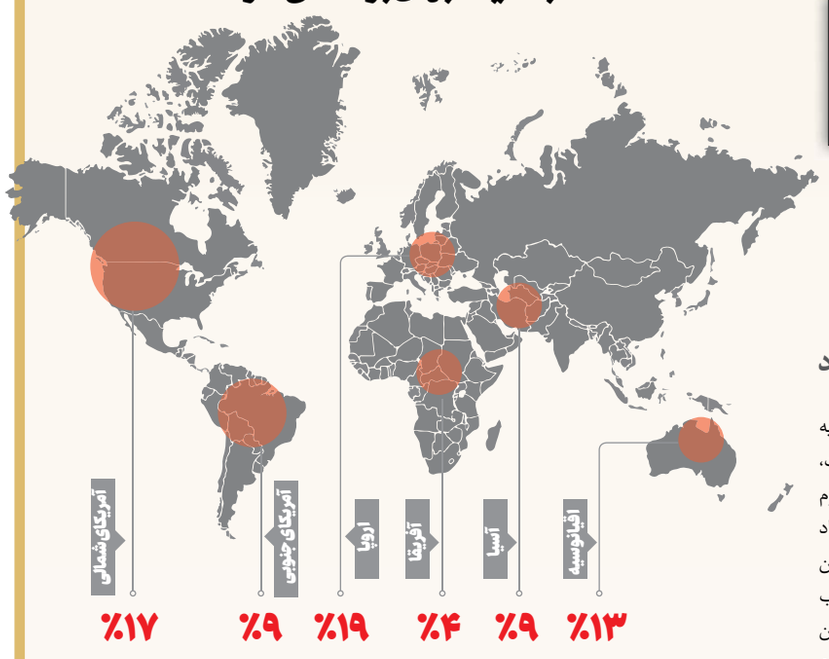
شتاب تنهایی

آمارها نشان می‌دهد تا دو دهه دیگر جمعیت سالمند جهان ۲ برابر می‌شود

به گواه تقویم‌ها امروز به نام «سالمندان» نامگذاری شده است. روزی که حالا نزدیک به یک دهه است در میانه سیاست‌های اجرایی ایران هم اهمیت بالاتری یافته است، اگرچه این اهمیت برآمده از هراسی است که نسبت به آینده نزدیک ایران با تداوم رویه فرزندآوری موجود است. روندی که نشان می‌دهد طی دو دهه آینده تعداد سالمندان ایران ۳۰ درصد از جمعیت ایران را تشکیل خواهند داد و این برای تولید و اقتصاد و البته نظام سلامت ایران به نوعی تهدید محسوب می‌شود. همواره در این روز هم مطالب منتشرشده با محوریت همین تهدید بوده است اما در فرهنگ ایرانی همواره در کنار این موضوع بحث احترام به جمعیت سالمندان هم جایگاه مهمی داشته است. با این نگاه باید گفت ما به نوعی ناگزیر از وجود تعداد قابل توجهی از سالمندان در آینده نزدیک خواهیم بود. تعدادی که یکی از مهم‌ترین چالش‌های آنها تنهایی است. اما این اگرچه در ایران به شکلی هشدارآمیز است اما جهان هم با آن روبه‌روست. در سال ۲۰۱۹ نزدیک به ۷۰۳ میلیون نفر ۶۵ ساله یا بیشتر در جهان وجود داشته است. منطقه شرق و جنوب شرق آسیا بیشترین تعداد سالمندان (۲۶۱ میلیون) را در خود جای داده و پس از آن اروپا و آمریکای شمالی (بیش از ۲۰۰ میلیون) قرار دارند. نکته در این است که بدانیم طی سه دهه آینده، افزایش تعداد افراد مسن در سراسر جهان بیش از دو برابر پیش‌بینی می‌شود و در سال ۲۰۵۰ این رقم به بیش از ۱/۵ میلیارد نفر خواهد رسید. همه مناطق بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۵۰ شاهد افزایش جمعیت سالمند خواهند بود (۳۱۲ میلیون). آسیا و اروپا خانه برخی از مسن‌ترین جمعیت‌های جهان هستند. ژاپن با ۲۸ درصد در صدر و پس از آن ایتالیا با ۲۳ درصد قرار دارند. فنلاند، پرتغال و یونان با کمی کمتر از ۲۲ درصد، پنج رتبه اول را تکمیل می‌کنند. ۱۲ درصد از جمعیت چین ۶۵ سال یا بالاتر هستند. این سهم در آمریکا ۱۶ درصد، در هند ۶ درصد و در نیجریه ۳ درصد است. آخرین آمار تعداد سالمندان در ایران را می‌توان با توجه به سنجه‌های آماری موجود در مرداد امسال جست‌وجو کرد. براساس معیارهای وزارتخانه کار بالغ بر ۱۰ میلیون و ۲۵۴ هزار و ۶۹۱ سالمند بالای ۶۵ سال در کشور زندگی می‌کنند. و البته باید بدانیم براساس داده‌های جمع‌آوری‌شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۸۱ هزار و ۶۶۸ خانوار دارای سرپرست ۶۵ سال به بالا در کشور وجود دارند که تحت پوشش هیچ یک از نهادهای حمایتی نیستند و تنها درآمدشان یارانه است. موضوعی که حمایت از این گروه از سالمندان را دارای اهمیت دوچندانی کرده است.

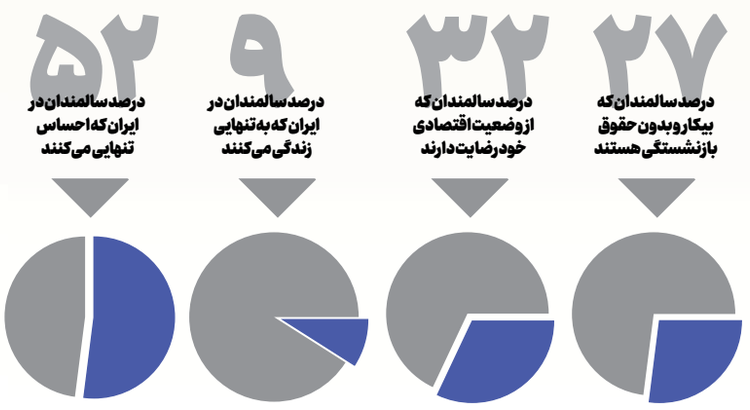
جمعیت جهان براساس قاره

کشورهایی با بیشترین درصد جمعیت سالمند

آمارهایی از سالمندان براساس بررسی وزارت بهداشت

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۵۴	غروب آفتاب: ۱۷:۴۹
اذان مغرب: ۱۸:۰۷	نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۳
اذان صبح (فردا): ۴:۳۶	طلوع خورشید: ۶:۰۰

امروز در تاریخ

- روز جهانی دریانوردی
- زادروز لیلا حاتمی، بازیگر/۱۳۵۱

حکمت

امام علی(ع): به خاطر گناهی که انجامش را برای خودت مباح می‌دانی! کسی را تنبیه نکن./ غررالحکم

واحه

وعده وصل به فردا دهی و می‌دانی
هر که امروز تو را دید، به فردا نرسد.../ نیشابوری

نکته‌روز

هوری که گور شد

تالاب هورالعظیم حکایت تلخی دارد، هر سال با آغاز فصل گرما دوباره وضعیت کم‌آبی و خشکسالی آن تکرار می‌شود، تصویری از گاومیش‌ها با بدنی سوخته که خود را در گل و لای به‌جامانده تالاب خنک می‌کنند دست به دست می‌شود و بدتر از آن اما خبرگاه به گاهی آتش‌سوزی این تالاب است که ته‌مانده‌های آن را به سیاهی زغال می‌کند. خبر تازه هم همین است، سوختن ۶۰۰ هکتار از این تالاب که میان ایران و عراق مشترک است.

آتش به جان تالاب

آتش‌سوزی در تالاب هورالعظیم در بخش کشور عراق باعث شده مهی از دود و آتش تا خوزستان و برخی شهرهای دیگر از جمله هویزه، دشت آزادگان و اهواز قابل مشاهده باشد.

نابودی ۶۰۰ هکتاری

فرهاد قلی‌نژاد؛ امسال در بخش ایرانی تالاب هورالعظیم آتش‌سوزی رخ نداده است. در آتش‌سوزی فعلی ۶۰۰ هکتار از مساحت بخش عراقی تالاب هورالعظیم دچار آتش‌سوزی شده و این مساله به دلیل خشکی تالاب رخ داده است.

هور حقآبه ندارد!

چالش‌های پیش‌روی این تالاب اما محدود به آتش نیست، نمایندگان خوزستان می‌گویند سیاست‌های بخشی‌نگری آبی و سوءمدیریت‌ها وضعیت هور را به وضعیت کنونی رسانده است.

خشکسالی طبیعی است!

در مقابل اما مدیرکل محیط‌زیست خوزستان معتقد است خشک شدن بخشی از تالاب‌ها به عنوان چرخه‌ای طبیعی در جهان قابل قبول است و «این اتفاق طبیعی است.»

وقتی هور آب رفت

چیزی که از هورالعظیم تا پیش از جنگ تحمیلی باقی‌مانده بود نزدیک به یک میلیون هکتار وسعت داشت که از سه رودخانه بزرگ کرخه، دجله و فرات تغذیه می‌شد و ۴۰۰ هزار هکتار آن در ایران و ۶۰۰ هزار هکتار آن در عراق قرار داشت.

پیشخوان

مامی توانیم تغییر کنیم

درباره کتاب «وضعیت آخر»
تحلیلی درباره رفتار متقابل

نویسنده: تامس ای. هریس
مترجم: اسماعیل فصیح
نشر: نو
سال انتشار: ۱۳۶۱

کتاب وضعیت آخر نوشته تامس ای. هریس از سری آثاری است که برای تبیین و معرفی نظریه تحلیل رفتار متقابل نوشته شده است. این نظریه را نخستین بار اریک برن به‌عنوان راه‌حلی عملی برای بهبود عملکرد مطرح نمود و به واسطه آن گام بزرگی در حل مشکلات احساسی و اجتماعی برداشت. تامس ای. هریس که از پیروان این نظریه و از همکاران اریک برن بوده است. این کتاب ابتدا به توضیح اوضاع روان‌شناسی قبل از این نظریه پرداخته و بعد نظریه را به‌طور مفصل شرح داده است. در نقد روانکاوی. اولین و اساسی‌ترین رویکرد در روان‌شناسی -گفته می‌شود که این نظریه مبهم و طولانی است؛ آن‌قدر طولانی که انگار هرگز تمام نمی‌شود و آن‌قدر مبهم که گویی فقط برای متخصصان قابل فهم است. این مساله ممکن است ارتباط درمانی میان مراجع و روان‌شناس را تحت تأثیر قرار بدهد. نظریه‌های مختلفی برای حل مشکلات روانکاوی ظهور کردند که نظریه تحلیل رفتار متقابل یکی از آنهاست. این نظریه با ارائه الگوهای عملی قابل فهم کمک موثری به تنظیم روابط ما با دیگران می‌کند. کتاب وضعیت آخر برای متخصصان و دانشجویان رشته روان‌شناسی یکی از کتاب‌های مفیدی خواهد بود که می‌توانند در توضیح و معرفی نظریه تحلیل رفتار متقابل بخوانند.

درجهت عکس

محمدعلی برنو/ ایرنا

هامون بی‌قرار

ساخت سدهای مختلف مانند کجکی و کمال‌خان بر روی هیرمند برای انحراف آب ندادن حقآبه هامون توسط طرف افغانستانی، همچنین نصب و به‌کارگیری انواع پمپ در مسیر رودخانه هیرمند جهت کشاورزی در آن طرف مرز از یک سو و کاهش باران‌های فصلی و تغییرات آب و هوایی جهان از سوی دیگر، خشک‌شدن دریاچه هامون را به دنبال داشته است.

ویدئوخبر

بین‌الملل
تقلید ترامپ از بایدن!
رئیس جمهور سابق آمریکا در جمع جمهوریخواهان در کالیفرنیا با تقلید حرکات بایدن زمانی که روی صحنه سردرگم و گیج به نظر می‌رسید، باعث خنده حضار شد.
کیوآرکد را اسکن کنید

محیط‌زیست
نیویورک زیر آب
بارش سیل‌آسای باران و وقوع توفان در نیویورک باعث شده این شهر بزرگ به طور کامل در تعطیلی فرو برود؛ شهری که به نوعی نمادی از کشور آمریکاست!
کیوآرکد را اسکن کنید

فرهنگ
رونمایی از سقاخانه خصوصی
محمد صالح علا همیشه مورد توجه بوده. تصاویری از خانه او منتشر شده که او از سقاخانه خصوصی‌اش پرده برمی‌دارد و درباره‌اش سخن می‌گوید.
کیوآرکد را اسکن کنید

جهان
بحران خودکشی در ارتش آمریکا
پس از چند دهه جنگ‌های بی‌پایان در دیگر کشورها، ارتش آمریکا شاهد روند فزاینده و نگران‌کننده خودکشی نیروهای خود در سال‌های اخیر است.
کیوآرکد را اسکن کنید

پرونده

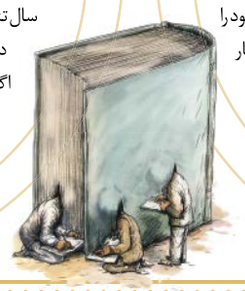
تماشا

ترجمه، چهره‌های متعدد بشریت را آشکار می‌کند

پل میان فرهنگ‌ها

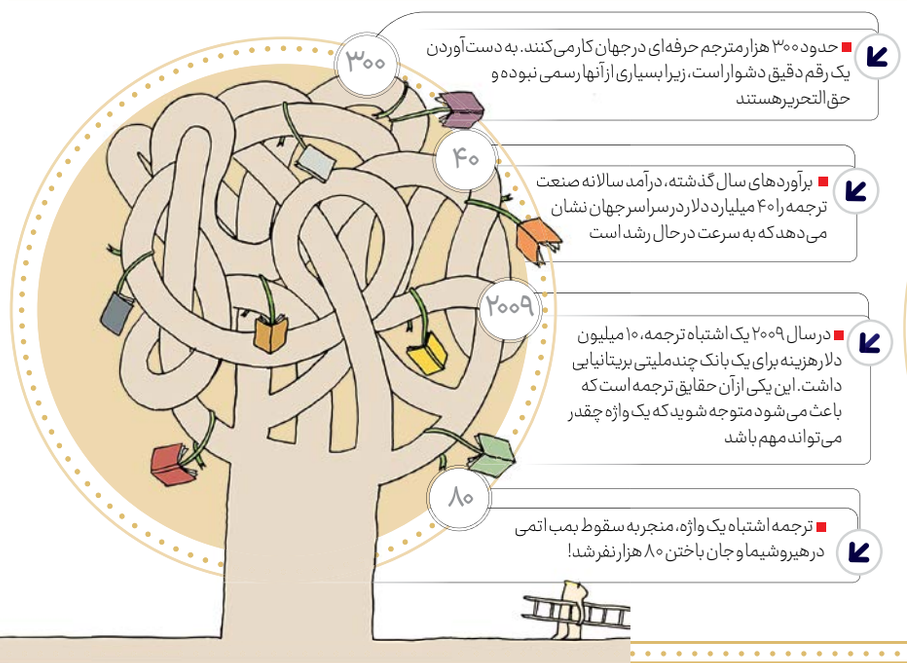
در دنیایی که به صورت فزاینده‌ای به هم پیوسته است، ترجمه نقشی اساسی در اتصال فرهنگ‌ها و جوامع دارد. نقش ترجمه و مترجمان آنچنان برجسته است که سازمان ملل، ۳۰ سپتامبر را به نام «روز جهانی ترجمه» نامگذاری کرده است تا ادای احترامی به تلاش‌های خستگی‌ناپذیر مترجمان در ارتباط بین کشورها و ترویج گفت‌وگو، تقویت صلح و توسعه جهانی و درک متقابل میان افراد با پیشینه‌های زبانی و فرهنگی مختلف باشد. علاوه بر نقش مهم سیاسی و فرهنگی مترجمان، آنها صرفا افرادی نیستند که در پشت صحنه کار می‌کنند؛ مترجمان نیز مانند نویسندگان لحن منحصر به فرد خود را دارند. مشارکت‌های علمی فردی مشابه ممکن است توسط دو دانشمند بسیار متفاوت، یکسان انجام شود، اما هیچ دو نویسنده یا مترجمی نمی‌توانند یک داستان را کاملا یکسان بیان کنند. در حالی که مضامین جهانی هستند، اما کلمات، شخصیت‌ها و پیچش‌های داستانی خاص هر نویسنده یا مترجم است.

«حماسه گیلگمش» قدیمی‌ترین اثر ادبی بازمانده از تلاش بشر است و ترجمه‌های گیلگمش به زبان‌های آسیایی، قدیمی‌ترین ترجمه شناخته‌شده تاریخ از یک سیستم نوشتاری به سیستم نوشتاری دیگر است که در حدود ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد انجام شده است. البته قدمت ترجمه‌های شفاهی به خیلی پیشتر بازمی‌گردد. نویسندگان معمولا به ترجمه خوب آثارشان شک دارند و نگران هستند. اما گابریل گارسیا مارکز، غول ادبی کلمبیایی، ترجمه انگلیسی گریگوری راباسا از رمانش، صد سال تنهایی را تحسین کرد. در واقع آنقدر که آن را یک اثر هنری می‌دانست. در بین تمام داستان‌های جهان، «شازده کوچولو» اثر آنتوان دو سنت اگزوپری ترجمه‌شده‌ترین رمان جهان است که به ۳۰۰ زبان ارائه شده است! پس از آن به ترتیب آثار آگاتا کریستی، ژول ورن و ویلیام شکسپیر بیشترین ترجمه به زبان‌های مختلف را داشته‌اند.

کیوآرکد را اسکن کنید

- حدود ۳۰۰ هزار مترجم حرفه‌ای در جهان کار می‌کنند. به دست آوردن یک رقم دقیق دشوار است، زیرا بسیاری از آنها رسمی نبوده و حق‌التحریر هستند
- ۳۰۰
- برآوردهای سال گذشته، درآمد سالانه صنعت ترجمه را ۴۰ میلیارد دلار در سراسر جهان نشان می‌دهد که به سرعت در حال رشد است
- ۴۰
- در سال ۲۰۰۹ یک اشتباه ترجمه، ۱۰ میلیون دلار هزینه برای یک بانک چندملیتی بریتانیایی داشت. این یکی از آن حقایق ترجمه است که باعث می‌شود متوجه شوید که یک واژه چقدر می‌تواند مهم باشد
- ۲۰۰۹
- ترجمه اشتباه یک واژه، منجر به سقوط بمب اتمی در هیروشیما و جان باختن ۸۰ هزار نفر شد!
- ۸۰